

Prof. dr hab. Grażyna Flicińska-Panfil
Sztuki muzyczne, dyscyplina artystyczna wokalistyka
Akademia Muzyczna w Poznaniu

Poznań, 29 maja 2020 roku

Zleceniodawca recenzji

Akademia Muzyczna im. Grażyna i Kiejstuta Bacewiczów w Łodzi, pismo z dnia 8 stycznia 2020 r.

Dotyczy

Uchwały Rady Wydziału Wokalno-Aktorskiego Akademii Muzycznej
im. G. i K. Bacewiczów w Łodzi, pismo z dnia 27 czerwca 2017 roku

- w sprawie wszczęcia przewodu doktorskiego w dziedzinie sztuk muzycznych, dyscyplinie artystycznej wokalistyka na wniosek mgr Bai Jie
- w sprawie wyznaczenia promotora w osobie prof. dr hab. Beaty Kłos-Zawadzkiej w przewodzie doktorskim w dziedzinie sztuk muzycznych, dyscyplinie artystycznej wokalistyka mgr Bai Jie
- w sprawie wyznaczenia recenzenta w osobie dr hab. Małgorzaty Ratajczak z Akademii Muzycznej w Krakowie
- w sprawie wyznaczenia recenzenta w osobie prof. dr hab. Grażyny Flicińskiej-Panfil z Akademii Muzycznej w Poznaniu

Podstawowe dane o kandydacie

Pani Bai Jie urodziła się w miejscowości Taiyuan, w prowincji Shanxi w Chinach. Całe dzieciństwo związana była z chórami dziecięcymi, które cieszyły się w Chinach dużą sławą. Występowała z nimi na konkursach i festiwalach chóralnych zdobywając zaszczytne laury.

Pani mgr Bai Jie ukończyła Estonian Academy of Music and Theatre gdzie studiowała muzykę wokalną. Studia pierwszego i drugiego stopnia ukończyła z wyróżnieniem. Podczas tych studiów uczestniczyła w wielu koncertach m. in. w koncercie z okazji Chińskiego Nowego Roku podczas wizyty Chińskiego Ministra Kultury w Estonii. W 2009 roku wykonała partię Sandriny w operze *La Finta Giardiniera* W. A. Mozarta na deskach Estońskiej Opery Narodowej z okazji 90-lecia Estońskiej Akademii Muzyki i Teatru. Recenzenci wysoko ocenili kunszt wokalny i aktorski młodej śpiewaczki. Wcześniej w latach 1997-2001 uczęszczała do Shanxi Vocational College of Art, gdzie studiowała muzykę wokalną. W latach 2001-2009 uczęszczała do Tianjin Conservatory of Music a w latach 2005-2009 Estonian Academy of Music and Theatre. Od 2010 roku pracowała w Business College of Shanxi University, w charakterze nauczyciela śpiewu.

W 2004 roku otrzymała złoty medal w kategorii Młodzi Chińscy Artyści od Ministra Kultury w Chinach.

Uczestniczyła w mistrzowskich kursach wokalnych u Evy Martson w maju 2007 roku i u Rosalba Trevisana w kwietniu 2007 roku.

W 2015 i 2016 roku wygłosiła prelekcje na Uniwersytecie Shanxi. Wykłady nosiły tytuły: *Połączenie i zastosowanie Pekińskiej Opery i Fortepianu* oraz *Umiejętność pisania pracy naukowej*.

Za swoją działalność artystyczną pani Bai Jie w latach 1992-2016 otrzymała liczne nagrody i wyróżnienia. Są to:

- złoty medal w China Music Golden Bell Award w oddziale w Shanxi
- nagroda dla najlepszego dyrygenta w konkursie chóralnym w Spring of Shanxi w 2015 r.
- nagroda dla najpiękniejszego śpiewu w Chinach w Konkursie Chóralnym Charm Campus w 2016 roku
- pierwsza nagroda w grupie nauczycieli na Szóstym Konkursie Sztuki Kampusu w Shanxi w 2017 roku

Działalność artystyczną pani Bai Jie rozpoczęła w 2007 roku. Aktywność koncertowa pani Bai Jie jest bardzo aktywna i wszechstronna. Jest to udział w koncertach i przedstawieniach operowych o zasięgu międzynarodowym.

Uczniowie mgr Bai Jie zdobywają nagrody na krajowych i regionalnych konkursach. Bierze udział w wielu projektach artystycznych. Opublikowała liczne artykuły naukowe.

W 2015 roku rozpoczęła studia doktoranckie, a w 2019 roku otrzymała tytuł profesora pomocniczego.

OCENA PRACY DOKTORSKIEJ

Praca doktorska pani mgr. Bai Jie pt. *Tematyka miłosna w polskiej i chińskiej pieśni artystycznej XX wieku. Analiza porównawcza* składa się z dzieła artystycznego zarejestrowanego na nośniku elektronicznym oraz opisu, stanowiących łącznie pracę pod wymienionym wyżej tytułem.

Dzieło artystyczne obejmuje nagranie następujących utworów:

6 pieśni Franciszka Maklakiewicza

Kocham Cię

Życzenie

Zawód

Panienczka

Jak możecie kwiaty

A jeśli chcesz zapomnieć

6 chińskich pieśni artystycznych

Shi Fu – Wieczna miłość

Qing Zhu – Mieszkam u źródeł Jangcy

Liu Xue`an – Czerwona soja

Huang Zi – Wiosenna tęsknota

Huang Zi – Trzy życzenia róży

Huang Yongxi – Tęsknota

Nagranie zostało zrealizowane w Łodzi w 2019 roku dla potrzeb pracy doktorskiej pani Bai Jie. Wraz z panią Bai Jie sopran w nagraniu uczestniczyli: pani Małgorzata Zajączkowska-Warsza fortepian i pani Sława Wilga skrzypce.

Dobór utworów w prezentowanym dziele artystycznym nie jest przypadkowy. Pani Bai Jie dysponuje głosem sopranowym, który predystynuje do wykonawstwa takich pieśni. Głos jest dźwięczny i pełen okrągłości. Doktorantka dysponuje doskonałą techniką wokalną. Barwa głosu i walory techniczne scalają się z nastrojem pieśni. Wpisują się w charakter i wrażliwość tych utworów. Świadoma technika oddechowa pomaga w realizacji ciekawej kreacji utworów.

Doktorantka pięknie frazuje dając poczucie technicznego i muzycznego spokoju w prowadzeniu linii melodycznej. Śpiewaczka w sposób świadomy i przemyślany scala podstawowe tworzywo jakim jest poezja z melodią pieśni. Istotnym elementem jest również bogata emocjonalność artystki.

Odkrywamy śpiewaczkę, która połączyła wiedzę teoretyczną w warstwę wykonawczą.

Istotną rolę dla właściwego odbioru dzieła artystycznego stanowi jego opis w postaci rozprawy pisemnej. Praca spełnia wymogi pracy naukowej. Całość rozprawy doktorskiej zawarta jest na 238 stronach i składa się ze streszczenia w języku polskim i angielskim, wstępu, czterech rozdziałów zakończenia, bibliografii i aneksu.

We wstępie autorka uzasadnia wybór tematu pracy doktorskiej. Podkreśla idee analizy porównawczej twórczości miłosnej liryki polskiej i chińskiej XX wieku.

Doktorantka przedstawia tezy badawcze, jak i podaje sposób ich dowodzenia. Bardzo trafnie powołuje się na źródła tematyczne i opracowania.

W pierwszym rozdziale zatytułowanym: *Narodziny i rozwój pieśni artystycznej* doktorantka wnikliwie analizuje definicję pieśni artystycznej i jej odmiany. Charakteryzuje teksty poezji do której muzykę pisali kompozytorzy. Najciekawszą jednak częścią pierwszego rozdziału jest opis rozwoju pieśni artystycznej w Polsce i w Chinach. Niezwykle ciekawie przedstawiona jest ewolucja chińskiej pieśni artystycznej.

Drugi rozdział zatytułowany: *Sylwetki wybranych polskich i chińskich kompozytorów liryki wokalne o tematyce miłosnej* poświęcony jest sylwetce polskiego kompozytora Franciszka Maklakiewicza i pięciu chińskim kompozytorom tworzącym pieśni artystyczne.

Trzeci rozdział *Analiza porównawcza wybranych polskich i chińskich pieśni artystycznych o tematyce miłosnej* to dogłębna analiza dwunastu wybranych przez doktorantkę pieśni. Analiza tych pieśni odbywa się na kilku płaszczyznach: informacje dotyczące czasu skomponowania, interpretacji wiersza, budowy formalnej pieśni i zagadnień wykonawczych. To właśnie w tych podrozdziałach pojawiają się kolokwialne określenia dotyczące techniki wokalne. Z niektórymi spotkałam się po raz pierwszy. Na przykład „mieśień śmiechowy” i „zaangażowanie brwi przy śpiewie”? Analiza jest dokonana pod kątem okoliczności powstania, kontekstu twórczego oraz tła kulturowego. Omawiane są emocje oraz czynniki ogólnokulturowe i psychologiczne.

Czwarty rozdział *Zestawienie podobieństw i różnic polskich i chińskich pieśni artystycznych o tematyce miłosnej* to zestawienie podobieństw i różnic polskich i chińskich pieśni artystycznych. Bardzo ciekawe i wnikliwe są informacje dotyczące różnic między prowadzeniem głosów w kulturze Chińskiej i Polskiej.

Na szczególną uwagę zasługuje opanowanie przez doktorantkę języka polskiego. W swobodny sposób posługuje się bardzo dojrzałym językiem i właściwym słownictwem. Jedyne niektóre określenia w problemach wykonawczych w trzecim rozdziale budzą pewne pytania i wątpliwości. Myśli formułowane są jasno i czytelnie. Doktorantka w swojej dociekliwości naukowej jest bardzo rzetelna, używa właściwej terminologii i dowodzi znajomości tematu pracy.

Tytuł rozprawy jest tożsamy z treścią opisu a założony cel artystyczny został udokumentowany w sposób przejrzysty i czytelny.

Rozprawa doktorska spełnia wszelkie wymagania pod kątem merytorycznym i edytorskim zgodnie ze standardami. Autorka wykazała się ogromną dociekliwością i dużym zaangażowaniem zarówno w sferze badań, jak i przy formułowaniu wniosków. Skrupulatność w sferze dokumentacji naukowej świadczą o walorach tej pracy i mogą być inspiracją do dalszych badań.

Praca pani mgr Bai Jie pod względem muzycznym i opisowym jest bardzo ciekawa. Program zawarty w dziele artystycznym jest skomponowany doskonale. Pozwoliło to ukazać wszystkie walory głosowe doktorantki i ogromną jej muzykalność.

KONKLUZJA

Przedstawiony zapis dzieła artystycznego oraz jego opis stanowią integralną całość ciekawego materiału zarówno w aspekcie wykonawczym jak i teoretycznym.

Stwierdzam, że praca doktorantki pani mgr Bai Jie poprzez swój twórczy i naukowy charakter stanowi bez wątpienia solidne kompendium wiedzy na badany temat i cenny wkład w rozwój dyscypliny artystycznej – wokalistyka, jak również w dziedzinie sztuk muzycznych. Wobec powyższego stwierdzam, iż doktorantka wykazała się dużą wiedzą teoretyczną, a także umiejętnością do prowadzenia samodzielnej pracy artystycznej. Rozwiązała założenia zagadnienia artystycznego i spełniła tym samym wymagania Ustawy.

Stawiam wniosek o jej przyjęcie

Prof. dr hab. Grażyna Flicińska-Panfil